

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(„PINCZÉREK LAPJA.”)

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KAVÉSAK, PINCZÉREK ÉS KÁVÉHÁZI-SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY.

Az első magyar orsz. pinczemesterek és pinczemunkások egylete, a »Budapesti kávéház segéd-egylet«, a »Szatmár-németi pinczér-egylet«, a »Székesfehérvári pinczér-egylet«, a »Szombathelyi pinczér betegsegélyző-egylet«, a »Győri pinczér-egylet«, a »Révkomáromi vendéglősök- és kávéosk ipartársulata«, az »Aradi pinczér-egylet«-nek, a »Szabadkai pinczér-egylet«-nek, az »Aradi vendéglősök- és kávéosk-egyesület«-nek, az »Ujvidéki szállodások-, vendéglősök- és kávéosk ipartársulata«-nak, a »Miskolczi pinczér-egylet«-nek és a »Kassai vendéglősök-, kávéosk-, kocsárosok- és pinczér-egylet«-nek

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 1-én és 15-én.

Előfizetési ár:

Egész évre	frt 6.—	Félévre	frt 3.—
Háromnegyedévre	frt 4.50	Évnyegyedre	frt 1.50

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

IHÁSZ GYÖRGY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

IV., kerület, Lipót-utca 1. szám.

Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

A vendéglősök mozgalma.

A közelmúlt napok eseményei élénken megvilágították a fővárosi magyar érzelmetű szaktársaknak a hazafiúi törekvésekkel szemben tanúsított magatartását.

Sok érv, sok sajnos tapasztalat érlelte meg bennünk azon elhatározást, hogy ipartársulatunk ügykezelését, belső szervezetét teljesen magyarrá tegyük.

Célunk az utóbbi napokban megjelent hírlapi nyilatkozatokban, valamint a hetenként más-más szaktársunknál tartott összejöveteleinken tárgyalt eszmecseréből akként nyilvánul, hogy ipartársulatunk ügykezelési nyelvét kizárólag magyarrá téve, a társulati választmányi tagokat s a vezetőséget, a szolgálati közegeket a magyar nyelvben teljesen jártas s a magyar nyelvet tökéletesen beszélő szaktársaink sorából — mint arra leghivatottabbakból — választjuk be.

E nemes törekvés diadalának elérése céljából társas összejövetelek tartatnak, mely összejövetelek minden hétfői napján d. u. 4 órakor felváltva más-más vendéglős szaktársunk helyiségében tartatnak meg.

Ez összejövetelekre nagy szükségünk van, szaktársainknak nagymérvű üzleti elfoglaltsága többé-kevésbé lehetetlenné teszi az egymással való gyakori érintkezést s nem esodálnivaló dolog, hogy ily összejövetelek hiányában eddigelé a magyar elem kisebbségben maradt ipartársulatunk gyűlésezeinél. Nem volt alkalmunk közérdekű szakdolgozat egymásközi megbeszélgetni s ezek felett eszmecserét váltani, az összetartozandóság érzete nem fejlődhetett ki köztünk oly annyira, mint a társulat ama tagjainál, kik évek hosszú sora óta a heti

«gabelfröstökök»-ön német nyelvű társalgás mellett a személyes ismeretség alapján kifejlődött.

Kétszeresen szükségünk van nekünk ezen mi magyarosító összejöveteleinkre. A kitűzött nagy cél, mely előreláthatólag az idegen ajkuak makacs magatartásába fog ütközni, csak úgy érhetjük el, ha személyes ismeretségünk, egymás iránti becsülésünk, kitartó erélyünk és összetartásunk lesz az a bátorító esz-

Papp Emil.

köz, mely nem enged bennünket egy pillanatra sem lankadni, hanem öntudattal s igaz magyar lelkesedéssel bizdít azon hazafiúi kötelesség teljesítésére, melyet drága nyelvünk érdekében a rendelkezésünkre álló hatáskörben megtenni és keresztülvinni akarunk.

Hála a gondviselésnek, hogy ezen igazságos és jogosult törekvésünk visz-

hangra talál a felébredt magyar társadalomban. A hazafias «Magyar Egyesület» megalakulása örömmel töltheti el minden nemesen érző magyar szaktársunk szívét, midőn látjuk, hogy folyik a munka, hogy lelkesül a magyar társadalom minden igaz és hasznos polgára hazai nyelvünk ápolása, fejlesztése és megvédésében.

Üdv és hála legyen a «Magyar Egyesület» lelkes kezdeményezőinek, megalapítóinak és tagjainak! Isten áldása legyen e hazafias nemes törekvésen!

Magyar egyesület.*

«Nevezetes napra virrad holnap Budapest polgársága. Nevezetes napra azért, mert azt a reményt ébreszti minden magyar emberben, hogy e nap forduló pontot képezend a főváros történetében. Ugy lehet, hogy egy új korszak kezdetét jelöli e nap, a mikor Budapest magyar társadalma végre megmozdul, hogy érvényesítse a fővárosban elfoglalt kiváló pozícióját; hogy hozzáfogjon Budapestnek a magyar faj javára leendő visszafoglalásához, hogy minden téren megkezdje a főváros teljes és végleges magyarosítását, megkövetelve minden idegentől, hogy elismerje a magyarság fölényét, a mint más fővárosok idegen lakói tiszteletben tartják az illető uralkodó faj nyelvének uralmát, kizárólagosságát.

E célra bont zászlót a «Magyar Egyesület», mely holnap délelőtt 11 órakor tartja alakuló közgyűlését a Lipót-utcai új város-háza dísztermében.

Hogy e közgyűlés a kitűzött magasztos célhoz méltó leend, erre biztosítékul szolgál ama tény, hogy a még meg sem alakult egyesület már is négyezer tagot számlál. Ez azonban még igen kis szám az egyesületre váró nagy feladathoz képest. Budapest félmilliónyi lakosságából még mindig több mint százezer vallja magát németnek s az összes polgárságnak csaknem a fele a német nyelvet használja társalgási nyelvül. Az üzletek főiratain

* A «Magyar Egyesület» megalakulása alkalmából a «Fővárosi Híradó» kitünően szerkesztett napilapból vesszük át e nagyérdékű ezikkel.

még mindig igen sok a német szó, mi a fővárosnak olyan jelleget ad, mintha Budapest valamely német tartományi városka volna. Az orfeumokban és énekes kávéházakban német rövid szoknyás lányok terjesztik az erkölcsstelenséget. A legtöbb kávéházban és vendéglőben német a kiszolgálás nyelve, s a magyarság, mely közel háromnegyed részét teszi a főváros lakosságának, kénytelen túrni a rajta elősködő idegeneknek e vakmerő arroganciáját. A pénzérek a magyar embert, mely pénzért ad gazdájuknak, németül szólítják meg, nem is szólva arról, hogy főnökükkel és egymás között csaknem kizárólag németül beszélnek.

E tarthatatlan állapotoknak akar véget vetni a »Magyar Egyesület« a főváros magyar társadalmának tömörítése, a magyarosodás zászlaja alá leendő sorakoztatása által.

Sorakozunk tehát mindnyájan a kibontott zászló alá. Menjünk el minél többen a holnapi alakuló közgyűlésre, hogy az minél látogatottabb, minél imponzánsabb, minél lélekemelőbb legyen.

Lássuk végre egymást szemtől-szembe, magyarok. Ébredjünk öntudatra, erőnknek érzetére. S adjuk tudtára a németeknek, hogy mi nemcsak magyarok akarunk maradni, hanem Budapestet is a magyarság számára akarjuk meghódítani, melynek egyedül van jussa e szép, nagy városhoz, a magyar nemzet fővárosához.

A németiség eddigelé is csak azért bizakodott el annyira, mert a magyarság nem érezte vele hatalmát, hanem megjuhászodott az idegen jogtalan követeléseivel szemben. A németiség eme arroganciájának azonnali vége szakad, mihelyt észreveszi, hogy a magyar társadalom többé nem hagy magával paczkázni. Ezt akarja a németeknek tudtára adni a »Magyar Egyesület«. Ezért szükséges van rá, hogy ne csak négy ezer, hanem legalább negyven-ötvenezer ember nevében tehesse a kijelentést. A tagsági díj mindössze 1 forint s így a legszerényebb viszonyok közt élők férfi vagy nő is tagja lehet az egyesületnek.

Lépjén is be az egyesületbe mindenki: gazdag és szegény, öreg és ifjú egyaránt. És pedig úgy Budapesten, mint az egész magyar birodalom területén. Mert Budapest kimagyarosodása nem csupán fővárosi érdek, hanem az egész nemzeti életünkre messze kiható fontossággal bír. A kié Budapest, azé Magyarország. S a mint e magyar vérrrel szerzett föld nem lehet másé, mint a magyar fajé — Budapest is csak a magyarságot ismerheti el urának.

A „Magyar Egyesület“ közgyűlése.

Rendkívül élénk érdeklődés mellett alakult meg e hó 11-én délben a fővárosban a »Magyar Egyesület«, a melyet dr. Preyer Hugó, Sik Sándor, Gracza György és dr. Várady Károly kezdeményezett és organizált. Az új városház közgyűlési terme még nem látott olyan imponzáns, intelligens és lelkes közönséget, mint a minő ekkor töltötte meg.

A karzaton a szó teljes értelmében szorongott az ifjuság, lenn a padosorokat az intelligens polgárság töltötte meg olyan számban, a milyent ritka alkalmakkor sikerült csak

összegyűjteni; a társalgó terembe és a folyosókra is sokan kiszorultak és százakra megy azoknak a száma, a kik látván, hogy be nem mehetnek, eltávoztak. Minden tulzás nélkül 2500-ra tehető a megjelentek száma, kik között az értelmi osztály, ügyvédek, papok, orvosok, írók, tanárok, kereskedők és iparosok túlnyomó számban voltak képviselve.

Az első padosorokban ott láttuk Beöthy Ákos, Hoek János, Rónay J., Herman Ottó, Madarász József, Kaas Ivor, Pázmándy Dénes, Károlyi Gábor gróf, Hentaller Lajos, Lukács Gyula, Királyi Pál, Linder György, Csánády Sándor orsz. képviselőket, Eberling Antal, Forgó István, Dezsényi József, Mezey Péter, Romeiser József, Mérő János f. biz. tagokat, Toldy László dr. főlevéltárnokot, Borszékhy Soma, min. osztálytanácsost, Hamary Dániel, Vaskó Endre, Rákosi Jenő, Bálint Ferencz, Fehérvári József, Madary Gábor, Bartók Lajos, Gracza György, Murai Károly, Sziklay János, Pósa Lajos, Jancsó Dezső, dr. Kovács Dénes, Réthy Dezső, Virág Béla, Kultsár Ernő stb. írókat. A vendéglősök magyarosító társaságának tagjai közül Karikás Mihály, Szabó Márton, Varsányi Ferencz, Sillén Lajos, Honti Ferencz, Losonczy K., Argay B., Ihász György urakat.

Preyer Hugó dr. fővárosi ügyvéd nyitotta meg a gyűlést.

Csak nemrég — úgy mond — e fényes termek voltak tanui egy sajtóságnak, de szomorú eseménynek, itt szavazták meg a német színházat, melytől azt hittük már, hogy végre megszabadultunk. Győzött a közöny, az a világpolgáriás, internacionális felfogás, melybe a főváros társadalmá mélyen el van merülve, mint egy lethargikus álomba. Egy »felségfolyamodvány«-nak kellett jönni, hogy felrázza ezt a társadalmat, hogy megérezze ösztönszerűleg a veszedelmet, hogy megtudja, hogy első sorban magyarrá lenni legszentebb kötelessége.

A társadalom föltámadt a vészharang gongyára. Üdvözlöm önöket polgártársak s velem együtt örömmel üdvözlö az ország hazafias gondolkodású polgársága, midőn eljöttek, hogy megkezdjék a nagy munkát, mert itt az ideje, hogy a fővárost, annak társadalmát kiragadjuk közönyéből, tanultságából.

E célból fog megalakulni a »Magyar Egyesület«. Megkülönböztetendő a mi egyesületünk a többi, hasonló célú egyesületektől. Azok a társaságnak egy bizonyos rétegére appellálnak, mi magunk köré gyűjtjük a fővárosi egész társadalmat a kézkubonyos munkástól kezdve a főúrig, s tagjaink lehetnek mindezek nemcsak azért, hogy anyagi támogatást nyújtsanak, mert a »Magyar Egyesület« minden tagja egyszersmind lelkes erővel működő szerve az egyesület szervezetének.

Nem tekintünk semmi osztálykülönbségre. Sem a politika, sem a vallás, sem a nemzetiség nem képez akadályt az egyesületbe való belépésre s célunk nem is az, hogy valakinek a nemzetisége ellen küzdjünk, mert itt a fővárosban mi nem ismerünk nemzetiségeket.

De igenis ismerünk nemzetietlen poliglott elemet, mely minden hazafiságot gyöngöl, minden nemzeti mozgalmat kikaczag, mely idegen tőlünk szíven. Lélekben és nyelvben egyaránt. Ezt a nemzetietlen elemet kell kiüldöznünk, ha kell buzdítólag, amíg önként szívesen elismeri tévedését, de ha kell, mi nem fogunk visszariadni kérielhetetlen szigorral minden

rendelkezésünkre álló törvényes eszközzel. (Perczig tartó riadó éljenzés és taps.)

Most pedig még egyszer üdvözlöm a tisztelt közgyűlést s fölkérem, hogy mindenekelőtt válasszon elnököt. Ajánlom Kléh Istvánt a főváros egy régi lelkes és hazafias polgárát, a ki mindig ott volt, a hol a főváros magyarsága érdekében tenni kellett valamit.

Zajos éljenekkel üdvözölte a közgyűlés Kléh Istvánt, a ki az elnöki széket elfoglalva, megköszönte a bizalmat s a közgyűlést megnyitottan nyilvánította. A jegyzőkönyv vezetésére fölkerte Sik Sándor dr.-t és Várady Károly dr.-t, a jegyzőkönyv hitelesítésére pedig Németh Antalt, Forgó Istvánt és Bálint Ferenczet, örömmel konstataálta, hogy a »Magyar Egyesület« tagjainak száma ma jóval felül van a háromezeren s így a megalakulás elé semmi akadály sem gördül. A közgyűlés nevében határozatilag kimondja tehát a »Magyar Egyesület« megalakulását. (Zajos éljenzés.) Az alapszabály tervezetét Sik Sándor dr. fogja ismertetni.

Sik Sándor dr. a következő beszédet mondotta:

Mozgalmunkat az a fájdalmas meggyőződés szülte, hogy a magyarságnak ily mozgalomra szüksége van. Első sorban szükség van arra, hogy saját magunkat reformáljuk. (Helyeslés.) Annak, hogy nálunk az idegen szellem szemérmetlen módon graszszál, nagy részt saját indolenciáink az oka. A magyar társadalom lanyha és elnéző; csak akkor áll talpra, ha már torkán érzi a kést. A türelem igen szép erény, csak hogy többnyire alarec, mely mögött a közöny rejtőzik. Így ne csodálkozzunk, hogy az a mi poliglott társadalmunk nem buzdul nemzeti öntudatra. Hisz szinte guny tárgya, ha valaki hétköznapi magaviseletében is érvényesíti magyarságát. (Igaz! Ugy van!) Első sorban a célja az egyesületnek, hogy megtörje az általános közönyt, fölébreszse a magyar-érelmü társadalmat letárgiájából, hogy a szavak ideálmizmusát valahára a tettek ideálmizmusává váltsa fel! (Általános élénk helyeslés.) Bele kell vinni, kell, hogy megmozduljon, hogy százezer szemével maga gyakorolja az ellenőrzést. Ha fölszivjuk magunkba s nem gyurjuk magyarrá ezt a közönytünk terpeszkedő idegen világot, akkor a mi saját testünk vérkeringését zavarja és mätelyezi meg. Ezért alakul a »Magyar Egyesület.«

Jelszavunk: A ki magyar, magyarosítson!

A percekig tartó éljenzés csillapultá után ismertette az alapszabályokat. Kiemeli különösen, hogy minden pártpolitikai és hitfelekezeti cél az egyesület működéséből ki van zárva; hogy a mindennapi életben magyarságunkhoz ragaszkodni, azt manifesztaálni nem sovinizmus hanem minden polgár és polgárnő kötelessége. Ha ez is sovinizmus, akkor sovinizmus a gyermeknek édes anyja iránti szeretete is. (Zajos helyeslés.)

Az eszmény olyan, mint a virág, melynek illatamagától terjed. Ha az egyesület tagjai, a polgárorok ezrei mindenütt és minden alkalommal mint Magyarország eszelekvő apostolai fognak megjelenni, akkor a lelkesedés lángja át fog csapni polgártársainkra is. S a hazaszeretet érzetével frissülni fog a hiúság, hozzá csatlakozni fog az önzés hatalma. A tartózkodó elemek bátrabbakká lesznek. Az elfogultak újra fogják revidálni álláspontjukat. Sőt közeledni fognak hozzánk azok is, akik eddig nyelvben és érzelem-

ben tőlünk távol állottak. Mert teljesen félreértik törekvéseinket azok, akik aggódnak félnek, hogy mozgalmunk üszköt dob a társadalomba. Nem az elzárkózás a mi célunk, nem a társadalmi kötelekeknek szétszakítása, hanem szorosabbra fűzése. (Zajos helyeslés). Nem akarunk támadni senkit, hanem magunkhoz vonzani mindenkit. Belül hadd égen a tűz, de kívül minden egyes egyesületi tag hazafiságának védelme alá helyezzük küzdelmünk méltóságát. (Helyeslés). Mert küzdeni akarunk, de csakis buzgalmunkkal, csakis az eszményi jogosultságunk fegyverével s a hazafiúi szívek koalíciója által. (Élénk éljenzés.)

S a hazafiúi szívekhez legbiztosabb kulcs a hazai nyelv. Egységes nyelv, egységes érzelm! Hogy is lelkesüljön nemzeti önértzetre az, aki nem érezheti soha a nemzeti geniusz műveinek hatását, akinek lelke nem szívhatja magába a nemzeti közélet, nemzeti irodalom, nemzeti művészet varázsát, mert nem ismeri nyelvét, mert nem ismeri azoknak a törvényeknek nyelvét sem, melyeknek uralma alatt született és él. (Élénk éljenzés.) Ezért végzetes tévedés azt hinni, hogy elég magára hagynia magyarosodás fejlődését. Ez struczmadárpolitika. Századok mulasztását kell helyrehozunk, még pedig sürgősen, mert az ellenes áramok a villam korának sebességével és erejével rombolnak közöttünk. A múlt században veszély nélkül lehetett a magyarság keleties lethargiájában. A fegyveres erő, a nyílt támadás nem válhatik veszélyessé a magyarra. De ma más világ van. A vasút és jogegyenlőség véget vetettek a régi patriarchalis életnek. A villam az utolsó faluba is elviszi a világ saját és csalékony jelszavait. Ma egy belső ellenség támad, ki ellen nem védenek meg a természet által hazánk körül vont védbástyák, sem a hősiés bátorság, mert mint a lappangó mérég, úgy emészt magát a nemzet testét és megöli benne a lelket. (Hosszantartó zajos helyeslés.)

Ez a közöttünk élő mosolygó ellenség, a mi barátságos felfalónk, a világpolgári szellem kísérei az idegen eszmék inváziója s a nemzet enerválása. (Helyeslés.) A világpolgári szellem épp oly beteges tünet, mint az ugnevezett világfájdalom s rendszerint épp oly hamis is. Közművelődés jelszava alatt pusztít közöttünk a kozmopolita önzés, a közművelődés czimén meghamisítják nemzeti intézményeinket kivetkőztetik nemzeti szokásainkból. Mai napság közéletünk egyik legnagyobb veszedelme a lethargia. Földrengés kell ahhoz, hogy az irányától eltért folyam vissza térjen ősi medrébe. Maga a magyar társadalom teljesen ki van zárva. Hangsúlyozza különösen a német sajtó elleni küzdelmet s beszédét zajos éljenzés közben fejezi be.

Ezután **Beöthy Ákos** országgyűlési képviselő szólalt fel.

Az előtte elmondott lelkes és pragmatikus beszéd foglalkozik az egyesület céljaival. A cél röviden az, hogy Budapestet minden törvényes eszközzel megmagyarosítsuk.

Figyelmébe ajánlja az egyesület tagjainak az összetartást. Az élet, a politika harczeit feledjük el: a mikor a magyarságunkért való küzdelembe merülünk, mert ebben szükségünk van teljes erőnkre, minden éberségünkre. Van egy nagy nemzeti fogyatkozásunk, a mi onnan származik, hogy mi a Kelet népe vagyunk. A kényelem, az indolencia minduntalan diadalmaskodik felettünk.

Kell, hogy a magyarságunkért megvívandó harcokban eltűnjön a közöny, s teljes szívvel és erővel legyünk azon, hogy munkánkat be is tetőzzük, s legyen ez a diadalmak büszke tetője. (Zajos éljenzés.)

Az alapszabályokat általánosságban és egészben elfogadásra ajánlja. (Helyeslés.)

Kléh István elnök kijelenti, hogy az alapszabályokat a közgyűlés elfogadta s azokat az elnökség fel fogja terjeszteni a miniszteriumhoz.

Ezután dr. Toldy László indítványozza, hogy az imént elmondott három beszédet teljes szövegükben nyomassák ki több ezer példányban és terjeszszék el úgy a fővárosban, mint a vidéken. (Helyeslés.)

Ezután Preyer Hugó dr. indítványára elnöknek egyhangulag megválasztották Kléh Istvánt, a ki köszönetet mond a benne összpontosult bizalomért és igéri, hogy mindent el fog követni az egylet ügyeinek diadalra vetésében.

Alnökök lettek: Beöthy Ákos, Polónyi Géza, Radozca János, Főtitkár Sik Sándor dr., helyettes titkár: Várady Károly dr., jegyzők: dr. Burián Béla, dr. Guthy Soma és Réthy Dezső, pénztárnok: dr. Gebhardt József, ellenőr: Királyfalvai Gerhárt György, háznagy: Novák Sándor, számvizsgálók: Görög István, Kokesch Sándor és Péchy Manó.

A kormányzó tanács tagjai lettek: Dalmady Győző, Földváry Mihály, Gracza György, Győry Elek, Horánszky Nándor, báró Kaas Ivor, gróf Károlyi Sándor, Királyi Pál, Méri János, Morlin Imre, dr. Preyer Hugó, Rákosi Jenő és Való Simon.

A központi választmány tagjai lettek: dr. Alfai Zoltán, Balogh Pál, Balog Sándor, Bartók Lajos, Bogisich József, id. Cséry Lajos, Dezsényi József, Evva Lajos, Fenyő Sándor, dr. Hajniss Géza, Hermann Ottó, Hock János, Ihász György, Jancsó Dezső, Kenedy Géza dr., Kiss János dr., Madary Gábor, Mezey Péter, dr. Mezey Sándor, Nagy István, Palágyi Lajos, Porzsolat Kálmán, Péchy Imre, dr. Sághy Gyula. Szalády Antal, Szelley Géza, Török György.

Mint hogy több nevet is hangoztattak még, a közgyűlés Beöthy Ákos indítványára kimondta, hogy a választmányt felhatalmazza, hogy magát a tagok sorából még 20 taggal kiegészíthesse.

Ezzel a közgyűlés nagy lelkesedés között véget ért.

A budapesti vendéglősök magyarosító társasága.

Ipartársulatunk megmagyarosításán fáradozó szaktársaink legutóbbi társas összejöveteleiket október 1-én Tólos Lajos vendéglőjében, október 8-kán pedig Gyóles Antal vendéglőjében tartották meg.

A Tólos Lajos szaktársunknál tartott társas összejövetel elhatározta, hogy aláírási ivateket bocsájt ki, melyeken a társaságba való belépésüket mindazon magyar érületű szaktársak aláírhatják, kik az ipartársulat ügykezelésének kizárólag magyar nyelven történendő vezetését s a választmányi tagoknak a magyar nyelvben tökéletesen jártas szaktársak sorából való beválasztását, szóval a társulat tökéletes megmagyarosítását óhajtják.

A felhívás megszerkesztésével Szabó Márton, Karikás Mihály elnököket, Tompa Antal ügyvédet, Ihász György jegyzőt, Mátyé József, Raposs Árpád, Argay Bódog, Lo-

sonczy Károly, Gyóles Antal és Tólos Lajos urakat küldte ki.

Az összejövetelen Tompa Antal úr, főv. biz. tag s a Ferenczváros volt képviselő-jelöltje, meleg hangú beszéddel üdvözölte Karikás Mihály urat, mint a magyar vendéglősök társaságának elnökét neve-napja alkalmából! Beszédében hangsúlyozta a társaság nemes törekvését s mint Tólos Lajos szaktársunk vendégfogadójának házi gazdája örömtelt szívvvel üdvözli a házában egybegyűlt magyar vendéglősöket s azoknak egyik buzgó elnökét Karikás Mihályt.

A lelkes üdvözlő szavak csakhamar felvilanyozták a jelenlevőket. kik közül Szabó Márton, Raposs Árpád, Varsányi Ferencz, Lillin Lajos, Máthé József, Gyóles Antal, Tólos Lajos, Pulay Gyula, Olajos Lajos, Pongrácz Károly, Matskassy Sándor, Virág József, Schlinter Ede, Honti Ferencz, Poós István, Fodor Vendel, Vándory Béla, Losonczy Károly, Argay Bódog, Takáts Lajos, Kovács Imre és Ihász György üdvözölték a jelenvolt Karikás Mihály elnököt és Tompa Antal ügyvéd urat.

A jelenvoltak ezután pénztárnokul Raposs Árpád urat, ellenörökül pedig Gyóles Antal és Honti Ferencz urakat választották meg.

A vendéglősök magyarosító társasága f. hó 8-án tartotta meg legutóbbi összejövetelét Gyóles Antal úr vendéglőjében. Az összejövetel elhatározta, hogy aláírási ivateket bocsájt ki, melyen a társaságba lépő tagok belépésüket kinyilatkoztathatják. Az aláírási iv felhívási szövegét Raposs Árpád szaktársunk elkészítvén, azt a jelenvoltak egyhangulag elfogadták.

Vendéglősök magyarosító társaságának czélja:

a) I s m e r k e d é s. Az ipartársulat tagjainak hetenkinti egyszeri összejövetele által az összetartást szorossá fűzni és tartóssá fejleszteni.

b) A magyar nemzeti szellem művelése és a magyar nyelv ápolása. A magyar érzelmű, de nem magyar ajku szaktársak megnyerése a nemzeti ügynek.

c) A vendéglős ipart érintő ügyek megtestesítése.

A vidék hangulata.

A budapesti vendéglősök ipartársulatának magyar tagjaiból alakult magyarosító társaság nemes és hazafias törekvése, hogy milyen visszhangra talált, élénken bizonyítják a hozzánk érkezett következő üdvözlő levelek:

Török-Becse, 1891. október 2.

Tisztelt Szerkesztő Úr!

Igen kérem, legyen szives a budapesti szalodások, vendéglősök és kocsmárok ipartársulatának magyar tagjaiból alakult ideiglenes intéző bizottságnak és Önnek kedves Szerkesztő Úr, valamint Losonczy Károly úrnak ezen kiérdelemlett jó válaszáért, a mit oly találon adtak, őszinte üdvözlözetemet nyilvánítani. Mondhatom, igen jól esett olvasnom: a mily férfiasan sorompóba léptek ezen germanizáló had ellen. Még az a jó, hogy még eddig muszka lapot nem követeltek. Menjenek Németországba, próbáljanak ott magyar szaklapot olvasni, vagy teremteni.

Tisztelettel
Briedmann Lajos,
nagyvendéglős.

Pancsova, 1891. október 1.

Tisztelt Szerkesztő Úr!

A «Budapesti Hírlap»-ban megjelent válaszáért a német pinczerekkel szemben tanúsított magatartásáért fogadja mint hamisítatlan magyar pinczerektől a legszívélyesebb köszönetünket.

Kiváló tisztelettel

Molnár Sándor, főpinczér.
Hérics Pál, szobapinczér.
Fábián Ede, pinczér.
Farkas Árpád, pinczér.

A budapesti vendéglősök figyelmébe.*

E czim alatt a «Budapesti Hírlap» szeptember 21-iki számának nyilttéri rovatában egy nyakatekert magyarsággal írott cikk jelent meg Tóth Antal vendéglős ur tollából, melyben az illető ur megsarkantyuzva vesszőparipáját nagy garral neki rohan a «Vendéglősök Lapja» szerkesztőjének, majd ezen elverve a port, Losonczy urat és elvtársait leczkézti meg amugy Isten igazában. — Mig végre megkoszoruzza az általunk germanizálónak tartott «szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulatát», illetve ennek választmányát s dicsőhimmuszokat zeng hazafiai érdemeikről.

Nem tudjuk, hogy Tóth ur fogadott vagy fogadatlan prókátora-e az említett ipartársulatnak; azt sem tudjuk, hogy ezen prókátorságot sziveségből, vagy valami más egyébből vállalta-e el; de azt igenis tudjuk, hogy a kinek az üzletében a pinczerek még mindig úgy rendelkeznek, hogy: ein par virstl, ein perkert, ein szekerle gollas stb., szóval: a kinek az üzletében, — dacára magyarhangzásu nevének, — a hivatalos nyelv még mindig a német, az nem hivatott arra, hogy nekünk a hazafiságból, vagy bármí másból leczkét adjon.

Ennyit általában. Most pedig térjünk a részletekre.

Első sorban is van szerencsénk kijelenteni, hogy mi az ipartársulatból nem óhajunk kilépni, hanem azt csak magyarosítani akarjuk. Igaz ugyan, hogy ha czélt nem érünk, akkor ezen lépéstől sem riadnánk vissza.

Az is igaz, a mit a cikkiró ur mond, hogy mi a hazafiságot nem béreltük ki. Nem, Tóth ur! mi ezt nem tettük, mert nekünk erre nincs is szükségünk, lévén mi hál' az égnek! — mindnyájan tűzgyökeres, vagy ha jobban tetszik: «tizenhárom próbás magyarok.» Az árendás-hazafiságot tehát átengedjük önnek és elvtársainak.

Hogy az ön által egekig magasztalt választmány mit és mit nem tett a magyarosodás és hazafiság érdekében, azt legjobban illusztrálja az, hogy dacára tizenöt évi működésének — ugy a közgyűlés, valamint a választmányi gyűlések tárgyalási nyelve is még mindig a német; az egyetlen magyar szaklapunktól pedig, mely már évek óta volt a társulat hivatalos közlönye, épp ez évben vonták meg a szubvenziót, hogy e helyett egy sokkal költségesebb német-magyar «Értesítő» adjanak ki. S a mi legszomorubb a dologban: «ez nem egyes emberek hazafiatlan rugdalózsának, hanem, — mint ön mondja, — a közgyűlés óriási többségének köszönhető.» Tehát e szerint a közgyűlés vagyis a társulat óriási többsége még mindig zászlóvivője a németiségnek — a magyarság rovására.

Ezek után nagyon könnyű lesz megérteni azt, — még pedig nemcsak annak, a ki «Piripócsan vagy Fogarason született», hanem annak is, a ki véletlenül Csaszlauban látott először napvilágot, hogy a vendéglősök közül sokan, igen sokan mért

* Társaságunk ezen nyilatkozata a «Fővárosi Híradó» folyó évi október 1. számában jelent meg.

nem tudnak megmagyarosodni, mert ennek egyszerű oka az, hogy nem akarnak. Ha volna benünket ugyanis akarát, akkor 25—30 év óta igen könnyen megmagyarosodhattak volna. Példa rá az idegen származásu vasuti tisztviselők kara, a kik egy év leforgása alatt el tudták sajátítani a magyar nyelvet.

Csak hogy a mig olyan puha magyarok, hogy ne mondjuk: gyászmagyarkák lesznek, mint Tóth ur, addig nem bolondok, hogy megmagyarosodjanak.

Különbön mi is azzal zárjuk be sorainkat, a mivel Tóth ur, vagyis: «Istenem! még mindig sujtja átok a magyart, mert az össze sohasem tart, — a mit az ön eljárása a legjobban bizonyít. Ha már minden áron nyilatkoznia kellett, nem tehette volna azt a «Vendéglősök Lapja»-ban, vagy akár az önök «Értesítőjé»-ben, a helyett, hogy egyik legelterjedtebb lapunkat szerencsételtette. De hát így tán nem lett volna olyan népszerű, nem olyan — hatásos.»

Budapest, 1891. szept. 30.

A vendéglősök magyarosító társasága.

Papp Emil.

(Mai képünkhöz.)

Papp Emil Frischauf (előbb Merth)-féle nagy étterem és sörház főpinczére. Született Szász-Sebes (Erdélyben) 1857-ik évben előkelő családból, atyja mint nyugalmazott főszolgabíró halt el, 4 elemi és 4 gimnáziumot végzett; katona éveit Hoch- und Deutschmeister 4-ik gyalogezrednél Bécsben és Corneuburgban szolgálta le. 3 és fél évig országos szabadalmazott közvetítő-intézet tulajdonosa volt M.-Vásárhelyen. Nyiregyházán először Magyarországon a pinczéri kar által megünnepelt Kossuth Lajos névnappján ő általa rendezett estély elnöke, hól is hazafias beszéde által kartársai becsülését kiérdemelte, a székesfehérvári pinczér-egylet volt alelnöke, a mult számban a «borravaló»-kérdés megoldója, ugyszintén a Herkules-fürdőben Schwarz János, valamint Budapesten Mocsonyi Árpád sirjánál a búcsuzató-beszéd tartója, ki is szíves volt megígérni, hogy az általa írt 700 oldalra terjedő «Elzüllött gyermekek» című regényét, mely már kevés korrekturán kívül készen van és jövő évben a nyilvánosság elé bocsátja. Irodalmi képessége által emelni akarván kartársai tekintélyét — és a regény olvasása által élvezetes perczeket szerezni barátjainak és a pályáján működő kartársainak.

KÜLÖNFÉLÉK.

— A „Hungária” szálló megnyitása. Az öreg «Zöldfa» ódon épülete megújodva, mint szíves palota szolgál ma diszére a Horvát Boldizsár térnek. Czifrák N. János ur, a szálló tulajdonosa roppant áldozatokkal oly fényes szállodává alakította át, milyen az ország provinciális városaiban bizonyára kevés található. Az épület jobbszárnyának földszintjén a régi ebédlő nagyszerű kávéházzá alakult át. A falak aranyozott tapetákkal vannak bevonva, mindenütt aranyozott luszterek, a helyiség hátsó részében 4 legújabb rendszerű tekeasztal sorakozik egymásután. Az előtérben pompás tükörfalak hatványozzák a fényes berendezés pompáját, a falak mellett nagyszerű sárgás-zöld selyembáronnyal bevont kerevetek vonulnak végig. A gyönyörű szürke márványsztalok, s a minden részletében pazar és modern berendezés a legszobek közé tartozik. Minden asztal mellett sürgöny is van, s a kávéházból két elegáns be-

rendezett játszó-szoba nyílik. Az épület balszárnyán létezik a bodega, mely 3 chambre separé-en át a gyönyörű étteremmel áll összekötetésben. Az étterem elegáns fehér faburkolattal van ellátva s a főhelyen egy 4 méter magas consol disziti. A hátsó részt egy ó-német izlésben tartott, festményekkel diszített üveg fal osztja két részre. Az étterem hátsó része kapura nyílik, melyen túl van a két helyiségből álló ivószoba. Mindezen helyiségek 16 láb magasak. Az udvar aszfaltírozva van, s első része nyári kertté alakult át, hátsó részén pedig a földött kocsiszín és istállók vannak. Az emeleteken 29 vendégszoba létezik, valamennyi parketírozva, s a legizlésesebben butorozva. Különösen pompás a 4. sz. első emeleti balkonszoba, két melék helyiséggel, mely butorzt fénye és fekvésénél fogva egyaránt disze a szállodának. A folyosók a Deutsch-testvérek gyönyörű márványutanzataival köveztek. Az asztalos munkát Bencz, Leszler és Kurcz asztalosok, a kárpitos munkát Brutscher, a bádógos munkát Girmindl, a festést és mázolászt Laub és Handler végezték; magát az épületet Brenner építész renoválta, s végre a kályhákat Herfort szállította. A kávéházi berendezés Seifert híres gyárából való. A szombathelyi ipar alkotásait látjuk tehát a pompás szállodának csaknem minden pontjain. Üdvözljük Czifrák urat, ki oly nyilvános helyiséggel gazdagította városunkat, melyre bátran büszkék lehetünk. Az ünnepélyes megnyitáson nagy közönség volt jelen, s az agharezos zenekar, a soproni és helybeli cigányzenekarok játéka mellett szórakozott a közönség.

— Csoport fényképek. A budapesti vendéglősök magyarosító társaságának tagjait R i s k ó János fővárosi jeles fényképész lefényképezte, mely fényképek sikerült kivitelben példányonként 2 ftójával kaplatók lapunk szerkesztőségében. Megrendelések ide intézendők.

— A «Vendéglősök magyarosító társasága» társaság összejövetelét október 15-dikén d. u. 4 órakor Máthé József ur vendéglőjében IX. Városház-tér 2. sz., október 22-ikén esütörtökön d. u. 4 órakor pedig Honti Ferencz ur vendéglőjében IV., Zöldfa-utca 7. sz. alatt tartja meg. A hetenkénti összejöveteleken szívesen láttatnak a magyar érzelű szaktársak.

— Uj-Szónyben a «Központi szállodát» Bus István ur díszesen berendezve már megnyitotta.

— Aradon a Petőfi-utczában Schreyer Ferencz «Magyar Korona»-hoz címzett új szállodát nyitott. A «Korona» kávéházat pedig L ő w y Ignác vette meg.

— Békés-Gyulán a «Komló» szállodát Huszka János szaktársunk vette át s azt nagy gondnal berendezte. Főpinczére R a u d v é g h József.

— A műbor ellen. A kir. pénzügyigazgatóság a napokban arról értesült, hogy a fővárosban egy egyén műborkészítésre tanítja a korcsmárosokat s azzal csábítja őket, hogy az ő utmutatása szerint készült borknak heklitolterje csak öt forintba kerül. E tárgyban ma a pénzügyigazgatóság átiratot intézett a budapesti szállodások és vendéglősök ipartársulatának elnökökhez, melyben óva intí az ipartársulat tagjait a műborknak ily módon való készítésétől. A k i r e r á b i z o n y o l, hogy ilyenféle egészségtelen italokat gyárt, vagy árul elveszti az ital mérési engedélyt, sőt súlyos pénzbüntetésre is fog intélni.

— Uj szálloda Kolozsvárott. Nagy Gábor jeles szaktársunknak a «Központ»-hoz címzett díszes új szállodája már teljesen elkészült s azt az utóbbi napokban megnyitotta.

— Szombathelyen Czifrák Nep. János előnyösen ismert nevű szaktársunk a «Hungária»-hoz címzett szállodáját megnyitotta.

— Hymen. Szőke József fővárosi kereskedő eljegyezte Balázs Mihály székesfehérvári szállodás szép és kellemes leányát Ilonát. — Boldogság kísérje a kötendő frigyel!

— **Szegeden** a Dreher-féle sörcsarnokot, a volt «Hungária» szálloda helyiségét Mislav Kálmán szakértésünk vette át Mezőhegyesről.

— **Német-Palánkán** a nagyvendéglő Szarka István az újvidéki vasúti vendéglő volt bérlelte vette át.

— **Székesfehérvárott** Pongrácz Gyula, a «Fekete sas» szálloda bérlelte, üzletének átadásával a Nádor-utcában új kávéházat nyit.

— **Magyar konyak**, erős konkurencziát csinál a francia konyaknak már évek óta s ma már nagy tért hódított ilthon e hazai ipartermény. Tudvalevő, hogy a francziák akkor, a mikor otthon rossz szüret volt, konyakjukat Magyarországon égettették és csak a végleges desztilláció céljából vitték haza és így francia vignettában mint francia termék került e tulajdonképpen magyar gyártmány ismét haza. Magyarországon végre belátták, hogy esztelenleg a konyakgyártással járó nagy hasznot idegeneknek átengedni s a kormány s az arisztokrácia támogatásával nálunk is meghonosították ezt az iparágat, mely nagy jövőnek nézhet elé. A konyakgyártással arisztokratáink közül különösen Keglevich gróf, Nádasdy gróf s legújabbban Esterházy Géza gróf foglalkoznak. Az utóbbinak gyára, mely Angyalföldi konyak és pezsgőborgyár címet visel, fel van szerelve a technika minden idevágó vívmányával. A gépházban két Egrot-féle desztilláló készülék áll, melyek külön-külön 4000 liter bort képesek feldolgozni naponként. Az óriási pinczék telve konyakkal, mely nagy részt korábbi évek terméséből készült, mivel ennek a cikknek tudvalevőleg egy ideig pihenni kell. Különösen díszes Esterházy grófnak négy csillagos konyakját, gyöngéd tüze s kellemes ize miatt.

— **Vendéglő-átvétel.** Fabriczy Géza átvette a «Tyúkketrecz»-hez címzett vendéglőt.

— **A „győri pinczér-egylet”** folyó hó 20-ikán választmányi ülést tart.

— **A közlegő községi képviselő-választások** alkalmával felhívjuk t. szaktársaink figyelmét az általunk már ajánlott jelöltekre. Törekedjünk oda, hogy minden kerületben legalább egy magyar érzelű szaktársunk választassék be a főváros képviselő-testületébe. A X. kerületben a polgárság körében élénk mozgalom indult meg Szabó Márton szállodás ur megválasztása érdekében.

— **A szolnoki vasúti vendéglő** üzlet Müller Mihály és Wester István szaktársaink vették át.

— **Szabadván** a «Központi» kávéházat Kornhauser Jakab, a nagyvárad «Nemzeti» szálló volt bérlelte vette át s azt ujonnan berendezve címét «Széchenyi» kávéházzá változtatta.

— **Szegeden** Renglovits János ismert nevű szaktársunk a volt Mikler-féle kávéházat megvette s azt «Nemzeti» kávéház-hoz címelve nagy gondal rendezte be.

— **Halálozások.** Sturm Gábor urat, jeles fővárosi szaktársunkat és családját fájdalmas családi vesztés érte, forrón szeretett neje, született Müller Antónia urnő elhunytával. A boldogultnak temetése a család számos ismerősei, rokoni és jóbarátainak részvétele mellett ment végbe f. hó 7-ikén. Ott volt a budapesti szállodások-, vendéglősök ipartársulatának számos tagja a társulati zászlóval, a «Mária betegsegélyző-egylet», a «Szent-Ferenc betegsegélyző-egylet» tagjai gyászszóval. A vendéglősök magyarosító társaságának tagjai testületileg vettek részt a temetési végtszesség-tételén. — Raun János, a székesfehérvári vasúti vendéglő régi bérlelte, hosszas szenvedés után elhunyt Székesfehérvárott. — Labes Lajosné a központi vasúti vendéglő csapárosának neje, született Petrovits Mária életének 63-ik évében f. hó 19-ikén jobblátte szenderült. Temetése a szerb-keleti egyház szertartásai szerint nagy részvét mellett ment végbe. — Blassek Adolfné fővárosi hírneves késmítves és gyáros neje, szül. Panner Erzsébet életének 38-ik évében jobblátte szenderült. A boldogult temetése az evang. egyház szertartásai szerint e hó 11-ikén nagy részvét mellett ment végbe. Béke poráikra!

— **Vendéglősök összeesküvése.** Angol lapok egészen komolyan írják, hogy a nemzet-orozági vendéglősök és szállodások szövetségét lelétesíttek és titkos jelekkel értesítik egymást,

vendégeiket illetőleg. Ennek módja az, hogy a ládákra ráragasztják a szálloda cégét mutató bázecát. Ez ártatlannak látszik, de a bázecza színe és betűje különbözősége szerint mást és mást jelent és az új vendégfogadóbán megítélik belőle, milyennek mutatkozott a vendég. Állítólag úgy derült ki az összeesküvés, hogy egy szállodai inas olyan czédulát ragasztott egy angol málhájára, melylyel a szegény boiss embert veszekedő, kiállhatatlan fősvénynek jelezte. E miatt a derék angliust nem fogadták be két nagy szállóban, melyek a »ring«-hez tartoztak és kénytelen volt egy kis korcsmában megszállani. Később az inas véletlenül találkozott vele és bevallotta neki rossz tréfáját.

— **Villanyvilágítás a szatmári üzletekben.** Szatmáron több nagyobb vendéglő és kávéházban most eszközlik a villanybevezetéseket, a hol is nemsokára villanyvilágítás fogja pótolni a kellemetlen petroleum világítást.

— **«Fővárosi Híradó»** czimvel új politikai és társadalmi napilap indult meg a fővárosban Fülöp Sándor szerkesztésében és kiadásában. Előfizetési ára egész évre 12 frt, fél-évre 6 frt, negyedévre 3 frt. Ajánljuk e kitűnően szerkesztett napilapot t. szaktársaink figyelmébe. Kiadóhivatala Bpest VII., dohány-utca 14. sz.

— **A «Vendéglősök országos közvetítő intézetét»** mely lapunk szerkesztőjének vezetése alatt a hazai tekintélyesebb szállodai, vendéglői és kávéházi üzleteket látja el megfelelő szakképzett személyzettel, ajánljuk t. szaktársaink meleg pártfogására.

— **A «Vendéglősök Lapja»** t. előfizetőit kérjük, sziveskedjenek lapunkat magyar érzelű szaktársaink körében terjeszteni s hátralekös előfizetőinket pedig hátralekaiak mielőbbi kiegyenlítésére s előfizetéseik megújítására kérjük. — A kiadóhivatal.

— **Nagy-Kanizsán** a «Polgári kör» vendéglő helyiségét Verderber Alajos szaktársunk vette bérbe.

— **Igen öreg borok javítása** csak úgy érhető el, ha fiatal, magas szeszartalommal bíró borral házasítjuk össze őket. Összeöntésre természetesen csak teljesen jó, azaz olyan borokat használjunk, melyek levesen meg nem zavarodnak, mert különben a pinczekezelést előlről kezdetjük. A házasításra alkalmas bornak legalább is kell annyira éretnek lenni, hogy a leházás után meg ne zavarodjék; ebben az esetben baj nélkül javíthatjuk fel öreg borainkat.

— **Mikor fejtük le a bort?** Deczembernél tovább a leházásra semmiesetre sem tanácsos várni, mert az első leházásnak mégis az a célja, hogy a bort a seprőről minél előbb elválasszuk, hogy a káros befolyását minél rövidebb ideig érvényesíthesse a borra. Először csak a nagyjában tisztítjuk meg a bort, a finom leválasztást a bor második lefejtése és derítése eszközli. A második lefejtéssel aztán rendszer évjáratu bornál okvetlenül addig kell várniunk, míg az teljesen megtisztult.

— **Vass János siremlékét,** mint lapunk más helyén bővebben megirtuk, Bereg-Rákoson e hó 1-én állították fel. A szatmári pinczér-egylet kezdeményezéséből megindított siremlékkő gyűjtésre 106 frt 49 kr folyt be. Kiadás volt 106 frt 49 kr és pedig sirkőre 75 frt, szállítás Rákosig 18 frt 66 kr, nyomtatvány és költség 12 frt 83 kr. A nemes szívű adakozók névsorát később teszi közzé a sirkőre gyűjtést rendező bizottság.

NYILTTÉR.

(E rovatban foglaltakért felelősséget nem vállal a szerk.)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon t. jóbarátaim és ismerőseim, különösen pedig a budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulatának tagjai, a «vendéglősök magyarosító társasága», a «Szt.-Ferenc betegsegélyző-egyesület» s a «Mária, Magyarország védasszonya» betegsegélyző-egyesület t. tagjai, kik felejthetetlen emlékezetű nőm temetési végtszesség-tételén testületileg megjelenni szivesek voltak s részvétük által az engem és családomat ért nagy családi fájdalmakat enyhíteni törekedtek, fogadják a magam és családom nevében hálás köszönetem kifejezését.

Budapest, 1891. október 10-én.

Sturm Gábor
vendéglős.

Köszönet-nyilvánítás.

Azon t. ismerőseim, jóbarátaim s a tisztelt vendéglős urak, kik felejthetetlen emlékezetű, boldogult nőm temetési végtszesség-tételén megjelenni szivesek voltak, valamint mindazok, kik a családunkat ért nagy vesztésig felett részvétüket szóval vagy írásban kifejezni kegyeskedtek, fogadják leghálásabb köszönetünk kifejezését.

Budapest, 1891. október 12.

Labes Frigyes és gyermekei.

Eladó hordók.

Több 30, 20 és 15 hektoliteres hordó eladó. Bővebbet lapunk kiadóhivatalában.

Horváth István

hangszerész

Budapest, Erzsébet-körút 2. sz.

a cs. és kir. szabadalm. szabadon álló zöngé tetejű czimbalom feltalálója és egyedüli készítője, mely kinttelve lett az 1889. évi párisi világ-kiállításon a nagy éremmel, 1889. évi linzi kiállításon az arany éremmel.

Nálam kapható, hegedű, fuvola, harmonika, okarina és minden egyéb hangszer. Mindennemű javításokat elfogadok.

Czimbalom iskola ára I. rész 3 frt. II. rész 3 frt 50 kr., czimbalom verő ökr szarvból 3 frt, mely jobb a kaucuk verőnél.

A «Czimbalmozók folyóirata» megjelenik az én kiadásomban. Fél évi előfizetés 1 frt 20 kr. Arjegyeket ingyen és bérmentve küldök.

Klősz György

fényképészeti műintézet

Budapest,

IV., hatvani-utca 18-ik szám.

Elvállal mindennemű fényképi felvételeket, többszörösítéseket gépekről, ipar-mű- és tantárgyakról, stb. Photolithographia, czinkographia, fénymomat, autographia, fénymásolat.

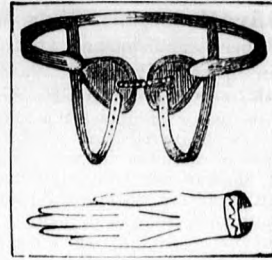
HIRDETÉSEK.

BORHEGYI F. ezelőtt Láposy F. és társa

palaczkozott bor-, és pezsgő-, likör-, cognac-, rum- és tea-főraktára
BUDAPESTEN, GIZELLA-TÉR 1. sz. (HAAS-PALOTA.)

**Ajánlja a legjobb francia és magyar pezsgőket,
cognacot és liköröket gyári áron.**

Belföldi borait az első hírneves bortermelőktől a legjutányosabb áron szolgáltatja.
Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.

= Fontos =

sérvben

szenvedőknek.

Ajánlom saját készítményű sérvkötőimet, orthopädiái készülékeimet, valamint a beteg-ápoláshoz szükséges mindennemű kötelék-kelméket a legjutányosabb áron kaphatók:

- 1 amerikai ruganyos sérvkötő egyoldalu 4 frt 50 kétoldalu 7 frt 50-ig.
- 1 francia aczélrugóval sérvkötő egyoldalu 2 frt 50 kétoldalu 5 frt 50.
- 1 francia aczélrugóval sérvkötő egyoldalu 5 forint kétoldalu 8 frt 50.

Nagy raktár háskötők-ből, köldök-sérvkötők-ből, göresőr - harisnyák, egyenestartók-ból, irrigateurok-ból, sebfeleskendők-ből, szarvasbőr-nadrágok, takarók- s vánkösok-ből, valamint minden e szakba való cikkek-ből.

**Legkitünőbb
pinczértáskák**
nagy raktára jutányos áron.

MOLNÁR VILMOS

sérvkötő és keztyügyára.
Budapest, Károly-körút 19. szám
(báró Orczy-ház).

Értesítés!

Vöröshagymák
legkedveltebb rendű
2 frt 50 kr. 100 kilogrammonként.

Foghagyma,
szép fehér 13 frt.
Petrezselyemgyökér
első rendű 3 frt.

Kapható:
STRAUSZ JÓZSEF
hagymaszállítónál
MAKÓN.

Minden borkezeléshez szükségelt anyagok és pedig **vizahólyag, borzamat** (Wein bouquet), **borderítő por** (Klärungspulver), **gyaporsók** a bor savanyúságán a megszüntetésére; továbbá tökéletesen ártalmatlan **borfestékek, glicerin, gelatin, kénlapocskák,** nemkülönben **parafadugók** és palaczkokra való **ezinn-csipkék** (Kapseln) a legjobb minőségben és legdusabban kaphatók:

WATTERICH ARNOLD

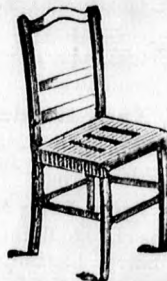
ur kereskedésében,
Budapest, Dohány-utca 1. szám alatt.

SZABÓ GERGELY

asztalos üzlete

Budapest,

IV., István-tér 16. szám.

Raktáromon tartok saját gyártmányu legjobban készült előszoba, eseléd-szoba, konyha és vendéglők berendezésére fabutorokat, faedényeket és különféle mángorlókat, ugyszintén bolti állványokat fiókkal és anélkül, bormérő asztalokat és mindennemű üzlet részére pultokat, továbbá kemény faszékeket, kerti székeket és asztalokat nagyban és kicsinyben jutányos árért számítva, ugyszintén irodai berendezéseket.

Tisztelettel

Szabó Gergely, asztalos-mester.

A hires kőszegi

nemes fajú gyümölcsből

almák és körték

100 drbonként 1 frtől kezdve.

Kaphatók: Kőszegi József által
Kőszegen (Vasmege).

Vendéglősöknek alkalmas gyönyörű szép finom zamatu fajok
2 frttól kezdve.

Eladó butorzat.

A „Fekete Sas“ szállodában levő 20 szobára valójó karban levő butorzat u. m. Chiffonok, ágyak, ágyneműek, szekrények stb. továbbá étteremben levő összes asztalok, asztalneműek és egyéb felszerelvények; nemkülönben **összes kávéházi berendezés és egy omnibus önkéntes árverés** útján folyó évi október hó 26-án

készpénzfizetés mellett reggel 9 órakor eladatnak. A venni szándékozók a butorzatot, ugy az összes étterem és kávéházi felszerelvényeket előre is megtekinthetik.

Frommer Testvérek

pinczegazdászati cikkek
és borkezelési szerek üzlete
Budapest, IV. Károly-körút, Károly-kaszárnya.

GYÁR: Erzsébetfalván, Budapest mellett.

Ajánlják pinczegazdászati cikkekkel dusan felszerelt raktárakat, ugymint:

Teljes borszivattyuk, gummiesövek,

borsapok fából és rézből, önpezsgő sercesapok, hordóaknák és vakcsapok, parafadugaszok, czinkupakok, czimkék a legnagyobb választékban, továbbá borkezelési szerek, ugymint vízahólyag, francia gelatina, kénlap (Einschlag) valódi francia vörös, sárga és zöld borfestékek, legfinomabb francia bor zamatok, borsgyó, termin (csersav) salycsav, borsav talanító por, bornak rossz (dohos vagy penész) szagát eltávolító szén, és minden itt e külön fel nem sorolt borkezelési és pinczegazdászati cikket.

Egyedüli főraktára a CHARLES JULIEN-féle francia

bordorító pornak,

vörös, schiller és fehér borok részére 1 doboz elegendő 25 hl. bor derítésére ára 1 frt

Saját palaczkaszalmatok-gyár Erzsébetfalván Budapest mellett.

Kimerítő képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldjük az érdeklődő feleknek.

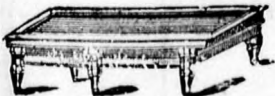
Kuchárczik Pál.

Ezelőtt: SCHWENDER J.

tekeasztalgyáros

Budapest, VIII., Gyöngytyuk-utca 8. szám.

Raktár új és átviselt tekeasztalokból.

Ajánlja magát új átjatszott **tekeasztalok elkészítésére** valamint kávéházi berendezések teljesítésére. Elvállal minden e szakba vágó **javításokat** a legolcsóbb árárt.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.

Vendéglői üzlet eladás.

Ó-Budán a Polgártér 2-ik szám alatt a piac átellenében levő

„VIRÁGBOKOR“-hoz

czimzett **vendéglő helyiség** szép étteremmel, nagy táncsteremmel, külön vendégszobával, nagy kerttel, szép pinczével összes berendezésével **együtt jutányos árárt eladó.** Bővebb értesítést **Scherhofer** János vendéglősnél Ó-Budán Polgár-tér 2. sz. alatt nyerheti.

Szálloda-bérbeadás.

A
„**PANNONIA**“-szálloda Ungvártt
teljesen berendezve, vízvezetékekkel, üvegterem-, étteremmel,
kellő számú vendégszobával,
gyönyörű kerttel, arénával
azonnal bérbe adatik.

Karcsavai gazdasági hivatal
UNGVÁRTT.

Vendéglő-megnyitás.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönséget értesíteni, hogy a vendéglől

A „TYUKKETRECZHEZ“

a **Bajza-utcában**, Andrassy-ut közelében átvettem, egyuttal igyekezni fogok kitűnő italok kimerése, izletes étkek kiszolgáltatása által t. ez. vendégeim meglegedését kiérdemelni.

Számos látogatásért esedez

kiváló tisztelettel

Fabrizy Géza.

Ridzike

saláta-gombát

(Röthlinge)

- pácizolva Lerakva, válogatott 5 kilós postabödöny 4 frt.
 - 5 kilós posta bödöny ezukorba főzött kitűnő édes **vörös áfonya** befőttel, ára 3 frt.
 - 5 kilós rekeszke legkitűnőbb őszi, gyengeízű, zsíros **kárpáti juh turót** frt. 3-40.
 - 5 kiló legfinomabb őszi friss, puha, **paloesai csemege-sajtot** frt. 4-25.
 - 3 kilós bödönyben idei friss, ezukorba főzött **csipkerózsa-lekvárt** frt 3—
 - 3 kilós bödöny legfinomabb friss **szamócza földi-cper lekvárt** frt 5-50.
 - 3 kilós **kárpáti málna-lekvárt** frt 4—
 - 1 posta-rekeszke — 60 pár zamatos, naponta friss **szepességi paprikás virslit** (hozzá való torma és főzési utasítás mellékelve) frt 3-25.
 - 1 posta-rekeszke — 100 drb. □ naponta friss **tátrafüredi ketszersült** (Zwieback) új különlegesség, kávé és tea mellé, különösen gyenge emésztőknek, frt 3-60.
 - 3 1/2 literes fonott posta-palaczk valódi, házilag kezelt, **gyógyerejtű** kesernyész fehér **fenyőborovicskát** frt 3-80.
 - 3 1/2 literes fonott posta-palaczk édeskés ízű fenyőborovicskát frt 3-40.
 - 5 kilós posta-zsákoeska **szepességi**, hamar fővő, 1-rendű nagyszemű **lencsét** frt 2—
 - 5 kilós posta-zsákoeska **szepességi** I. nagyszemű, aransyárga hámozott **különleges borsót** frt 1-60.
 - 1 kilós zsákoeska finom szárított valódi **magyar uri-gombát** I. r., a készitési utasítás mellékelve frt 3.
 - 1 kilós zsákoeska finom legerősebb aromatikus fűzérés I. rendű **Lengyel-gombát**, a készités módja, utasítás mellékelve frt 2-60.
- a legjobb minőségben, az összeg előre beküldése- vagy postautánvétellel bárhova afánl:

TÓTH KÁLMÁN,

szepességi termények kiviteltelepe

Szepes-Szombat (Szepesmegye)

a Kárpátok aljában.

Csomagolás és árlap ingyen.

A hatóságilag engedélyezett és **1000 frt** biztosítékkal ellátott

„Vendéglősök országos közvetítő intézete“

Budapest, IV., Lipót-utca 1. sz.

Elhelyez szállodai, vendéglői és kávéházi személyzetet, közvetít üzlet eladásokat és vételeket.

A

„VENDÉGLŐSÖK LAPJA”

VIII-ik évfolyam.

Szerkeszti és kiadja: **Ihász György** a „Vendéglősök országos intézetének” tulajdonosa.

A **„Vendéglősök Lapja”** a hazai szállodások, vendéglősök, korezmárosok, kávéosok és pinczerek számos intézeteinek **hivatalos közlönye**. Előfizetési ár: Egész évre **6 frt**, félévre **3 frt**, negyedévre **1 frt 50 kr**. Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalba **Budapest, VI., Lipót-utca 1. sz. alá** küldendők. Mutatványszámokat kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal.

„TOLDI” KÖNYVNYOMDA

Budapest, VII. kerület, dohány-utca 14. sz.

A

„FŐVÁROSI HIRADÓ”

f. évi október hó 1-től

folytatólagosan megjelenő

politikai napilap

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Előfizetéseket és hirdetéseket

a

„FŐVÁROSI HIRADÓ”

részére, felvesz a

kiadóhivatal.

Minden a könyvnyomdai szakba vágó munkát, u. m.: vendéglői és kávéházi étel- és ital-árjegyzékeket, hirdetményeket stb. csinos, jutányos és pontos kivitelben készít.

REFORM.

Kitűnő gyógyital a légzési-, emésztési- és vizeledszervek hurutos bántalmainál, hatásonosan gyógyítja a görvély-, és köszvényhajokat.

Tisztán vagy borral vegyítve igen kellemes és frissítő ital.

Igen tisztelt vevőimhez!

Egyrészt az orvosi körök készítésére, másrészt, hogy nagy bőségű forrását teljesen piacra hozza, de azért is, hogy a hazánkban buja módon elterjedt külföldi savanyúvizek élvezetétől a hazafias közönséget elvonja, hírneves hazai forrásunk

a mohai Stefánia forrás igazgatósága

elhatározta, hogy árait mélyen leszállítja.

Hódolata ez a korunkban hangoztatott helyes elvnek: „Olcso árak ellensúlyát a nagy forgalomban elérni.“

E dícsérendő elhatározás folytán vagyok azon kellemes helyzetben, hogy igen tisztelt vevőimnek

1½ liter mohai vizet

mesés olcsón

10 krajzárért

adhatok. Az üvegért ezenfelül 7 kr. betét fizetendő, a mely betét visszaadatik. Így tehát a természetes elsőrendű savanyúvíz olcsóbb mint a szódavíz!

E mesés olcsóár lehetővé teszi, hogy ezen ásványvizet nemcsak — mint eddig — a vagyonosabb körök fogyasszák, hanem hogy e természet adta kincs a kevésbé vagyonos osztály asztalán is mindennapos legyen.

Ez alkalmat felhasználva, ajánlok egyszersmind dúsan felszerelt raktáromból: **czukrot, kávét, mindennemű fűszereket, déli gyümölcsöt, chokoládét, cacaot** stb. stb. a legújányosabb árak és pontos kiszolgálás mellett.

A „MAGYARORSZÁG.“

V. évfolyam.

Szerkeszti és kiadja: **Clair Vilmos,**

Előfizetési felhívás.

Október 1-vel a „Magyarország“—ra új előfizetést nyitunk.

Nem követjük ezuttal az ígéretekkel és hangzatos frázisokkal dobáló újságok példáját: nem írunk üres és hosszú lére eresztett reklámzickek saját magunk mellett; — de e helyett büszkén utalunk immár öt éves multunkra és ez alapon arra kérjük előfizető közönségünk tekintélyes nagy csoportját, hogy a „Magyarország“—ot, mint a keresztény magyar közönség érdekeinek igaz és önzetlen szószólóját, a jövőben is ugyanazzal a szeretettel és lelkesedéssel támogassa küzdelmeiben, mint támogatta eddig, a lezajlott öt év alatt.

Ajánlják olvasóink a „Magyarország“—ot a nép között, minél szélesebb körökben, hogy az elterjedve az egész országban, annál nagyobb súlyllyal léphessen fel a keresztény közönség érdekeinek védelmében. — Előfizetések a „Magyarország“ kiadóhivatalába Budapest, VIII., üllői-út 22. sz. a. küldendők.

K. u. k. ausschl.

Privilegium

WANKE ÁRMIN

ANSTREICHER-HOLZ- u. MARMORMALEREI

empfiehlt sich zur Anfertigung aller Arten Bau-Möbel-Anstreicher- und Lackierarbeiten von einfacher bis zur feinsten Ausführung.

Renovierungen in **Hôtels, Kaffee- und Gasthäusern** werden geschmackvoll und prompt durchgeführt. Für Solidität der Arbeit wird garantiert. Holz- und Marmor imitationen naturgetreu und dauerhaft.

Übernahme auch in die Provinz. Muster und Kostenberechnung gratis.

Budapest, VIII., Kisfaludy-utca 11.

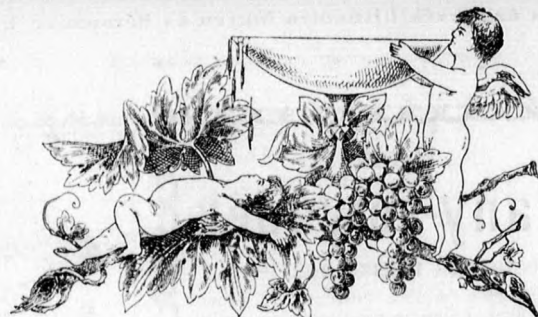
Szálloda-bérbeadás.

Folyó 1891. évi november hó 9-én a városházán tartandó nyilvános árverésen 1891. évi december hó 1-től számitandó három esztelig hat évre bérbe fog adatni **Trencsén** sz. kir. város tulajdonát képező, a modern igényeknek megfelelő, ujonnan felépített, 10 vendégszobával, a helybeli Casinonak bérfizetés mellett átengedendő 5 teremmel, diszes étkező és kávéházi helyiségekkel, redoutszerű karzatokkal bíró s színházi előadásokra használható tizen teremmel s egyéb mellékhelyiségekkel ellátott s a főtéren lévő

„Arany Bárány“ szálló.

Bánatpénz 200 frt, óvadék 600 frt. — Bánatpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlatok az árverés napjának délelőtti 10 órájáig a polgármesternél benyújthatók. — Közelebbi felvilágosításokat írásban vagy szóval nyújt a városi tanács.

Jegyzet: Trencsén szab. kir. város 6000 lakossal, a vármegye székhelye, a hol a 71. sz. cs. és kir. és a 15. sz. m. kir. honvéd-gyalogezred, a csendőri szárnyparancsnokság, a kir. törvénytörvényes, pénzügyigazgatóság, államépítészeti hivatal, posta- és táviróhivatal, járásbírótság s adóhivatal van elhelyezve, — bír főgymnasiummal, állami felsőbb leányiskolával s vasúti állomással. — A bérbeadandó szállón kívül a városban több ily berendezésű vendégfogadó nincsen.

Valódi magyar

hegyiborokat szállit saját pinczéiből ÁKOSSY SÁNDOR bor-kiviteli üzlete

Léván.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Ugyanott **eladó** csaknem új kávéház berendezés.

A NÉP BARÁTJA

legjobb és legolcsóbb néplap.

Előfizetési ára:

Egész évre	4	frt
Fél évre	2	..
Évnyegyedre	1	..

Szerkeszti: **Seffer László.**

Az előfizetési pénzek a „NÉP BARÁTJA“ kiadóhivatalába Budapest, IV., Lipót-utca 10. sz. a. küldendők.

PAUKER VILMOS és GUSZTÁV

FÉRFI SZABÓK

BUDAPEST, IV., MAGYAR-UTCZA I. I. EMEL.

HATVANI-UTCZA SARKÁN.

A LEGJOBB ÉS LEGOLCSÓBB PINCZÉR ÖLTÖZETEK ITT KAPHATÓK.

GANZ IZIDOR

cipész mester.

Budapest, „Harisch-bazár“ boltszám 20.

Legjobb hírnevű uri-, női- és gyermekcipő-raktára, olcsó és tartós saját készítményei.

Pinczér-czipők 2 frt 50 kr. — Hölgyek részére **kivágott-czipők minden színben 2 frt.**

Képes árjegyzék kíváratra ingyen és bérmentve küldetik.

Nagy Gábor szállodája

„központi szálloda”

„Hôtel Central”

KOLOZSVÁRTT

a Bánffy palota mellett.

A város központján 36 utcái szoba, a legmodernebb, egészben új berendezéssel, kilátással a főterre és három fő utcára, nyári és téli étkező helyiségekkel, kávéházzal.

Telefon-összeköttetés.

Társas- és magánkocsi közlekedik minden vonathoz.

Olcsó szobaárak.

Árjegyzék minden szobában.

Tisztaság és pontos szolgálat.

Utazóknak a legkényelmesebb lakás.

Bécsi arany-folyadék

(ezüst és rézszinben is).

Ezen folyadék ecsettel való egyszerű bemázolása által mindennemű tárgyat: mint keretek-, csillárok-, és gipsz-állványokat gyönyörűen és tartósan megárazozza. Kapható a készítőnél:

FISCHER EM., Bécs,

VI., Oper-gasse 6.

Üvegecskében (ecsettel és használati utasítással) 40, 60 kr., 1 frt és 2 frt 50 kr-ért. Szétküldés utánvétellel (legalább 1 forintért.)

TELEFON

LAKOS LAJOS

cs. és kir. udvari szállító

BUDAPESTEN

Takarék-Tűzhelyek Készítő

RAKTÁRON TART minden alakú TŰZHELYEK

IRODA és RAKTÁR

IV. LIPÓT és KALAP utca 10. GYÁR BEZERÉDY utca 8

TELEFON

Naponta friss lövetű szarvasbikák és őzbak fűrj és fogoly szállítmányok valamint a legszebb hizott, vágott baromfi

idei pulykák, poulárdok, kappanok is) kaphatók:

Géczi Ferencz

Ő felsége a szerb király és József főherceg cs. és kir. fensége udvari szállítójánál.

Budapest, Duna-utca 10 sz. Az Arany Fácán -hoz.

Csodák csodája!

Cleopatra csoda arczenő az osztrák-magyar monarchia előkelő orvosi által megvizsgáltatott, a bőrre teljesen ártalmatlannak, de hasznosnak találtatott.

Rövid idő alatt eltávolít mindenféle **bőrbajt**, nevezetesen: **szeplőt, májfoltokat, pattanásokat, szemölcsöket** stb. Az arcznak késő koráig **egészséges fehér rózsás színt kölcsönöz** az arczbőrt puhítja, hosszabb használat után eltávolítja a **ránckokat**. Csak czimerrel ellátott tégelyek a valódiak. Hamisítás-tól nagyon vigyázni kell.

Kapható utánvét mellett: BUDAPESTEN, VI., Andrassy-ut 128. szám.

TÓTH E.

Egy tégely ára . . . 1 frt 50 kr.
Cleopatra szappan . . . 60 "
Cleopatra puder . . . 1 frt —
Cleopatra fogpor . . . 80 kr.

Három nap alatt

gyógyul a hughesötakar bármily régi keletkezésű is, az új módszerű szabadalmi eszközzel minden más költség nélkül.

Megrendelhető:

Dr. TÓTH

Budapest, VI. kerület, vácz-utca 17. sz. alatt.

Egy darab ára használati utasítással együtt 4 frt, finomabb 5 frt.